

TUTUNUL SI ALCOOLUL CONCENTRAT – FACTORI DETERMINANTI AI CANCERULUI ORAL

Dr. Ordean Ioana
Medic stomatolog

În România, cancerul oro-maxilo-facial reprezintă aproximativ 5% din totalul cancerelor. Deși procentele par relativ mici, totuși boala are un impact grav asupra bolnavilor, dar și asupra aparținătorilor. Cancerul de buză domină patologia tumorală, fiind urmat de cancerul de limbă, de planșeu oral și de mucoasă jugală.

Etiologia cancerului oro-facial, la fel ca și a cancerului în general, este complexă și cu multe necunoscute. La ora actuală, se presupune existența unor factori și co-factori oncogeni, care provin îndeosebi din mediul înconjurător, ce determină modificări imunologice capabile să declanșeze cancerul.

În acest context, consumul de tutun și de alcool concentrat se corelează cu declanșarea cancerului oral și oro-faringian. În general, băutorii mari sunt și înrăiți fumători, ceea ce face dificilă o separare a gradului de contribuție a uneia sau alteia dintre cele două componente. Se pare că tutunul poate fi legat într-un procent mai mare de cancerul laringian, iar alcoolul distilat cu cancerul din cavitatea orală și faringe.

Studii efectuate pe o perioadă lungă de timp au evidențiat o creștere a cancerelor orale, paralel cu consumul crescut de tutun și alcool concentrat.

Pe de altă parte s-a mai observat înclinarea balanței în spre sexul feminin, la care consumul de tutun și de alcool este în creștere. Alte observații au concluzionat faptul că persoanele care abandonează fumatul prezintă o reducere

progresivă a riscului de cancer oral, pentru ca după 15 ani, riscul să ajungă la fel de mic cu cel al unui nefumător.

Studii mai recente au evidențiat faptul că tutunul și alcoolul intervin la nivel cromozomial – astfel că tutunul provoacă leziuni la nivelul ADN-ului celular, iar alcoolul reduce eficiența mecanismelor de reparare a ADN-ului, care ar fi necesare după ce agenții agresori au cauzat leziuni la nivelul acestuia. Aceasta ar putea explica susceptibilitatea crescută la tumorile maligne a indivizilor la care se asociază fumatul cu consumul de alcool. La nivel genetic, alterarea genei p53 (o proteina nucleară) ar putea cauza o lezare genetică la acest grup de pacienți.

Evident că cei mai mulți consumatori de băuturi alcoolice nu fac cancer orale, și aceasta datorită reactivității individuale a fiecărui organism la atacurile agenților externi. Susceptibilitatea de apariție a tumorii maligne poate fi corelată cu un anumit grad de incapacitate individuală de reparare a ADN-ului lezat.

Un alt aspect legat de consumul de tutun și de alcool privește categoria pacienților ce au urmat deja un tratament reușit al unei tumori maligne. Nerenunțarea la viciul fumatului mărește riscul apariției unei tumori succesorii. Statistici recente arată că dezvoltare unei leziuni ulterioare la pacienții care continuă să consume băuturi alcoolice și să fumeze, după tratamentul tumorii primare, este de 35%, pe când la cei care au renunțat la aceste obiceiuri este de doar 5%.

Ca o concluzie, conștientizarea populației asupra riscului apariției formelor de cancer oral ca urmare a asocierii fumatului cu consumul de băuturi alcoolice distilate depășește orice intenție de educație sanitară a medicilor. De aceea, este necesar ca fiecare să se gândească la sănătatea organismului sau,

la o alimentație rațională, la un mod de viață cât mai sănătos, pentru a nu ajunge în situația de a se prezenta în fața medicilor și a le solicita acestora să facă minuni. Este necesar a aminti că întotdeauna este mai ușor să previi o boală decât să o tratezi.